

මත්ස්‍යය
නිවාරණ පාසලේ
වැඩසටහන..

අපගේ පාසල
අත්‍යවශ්‍ය අනෙකුත්
මත්ස්‍යය ගැන අත්ත
සොයමු.

මොකද්ද අපේ
අරමුණ

සතුට

නිදහස

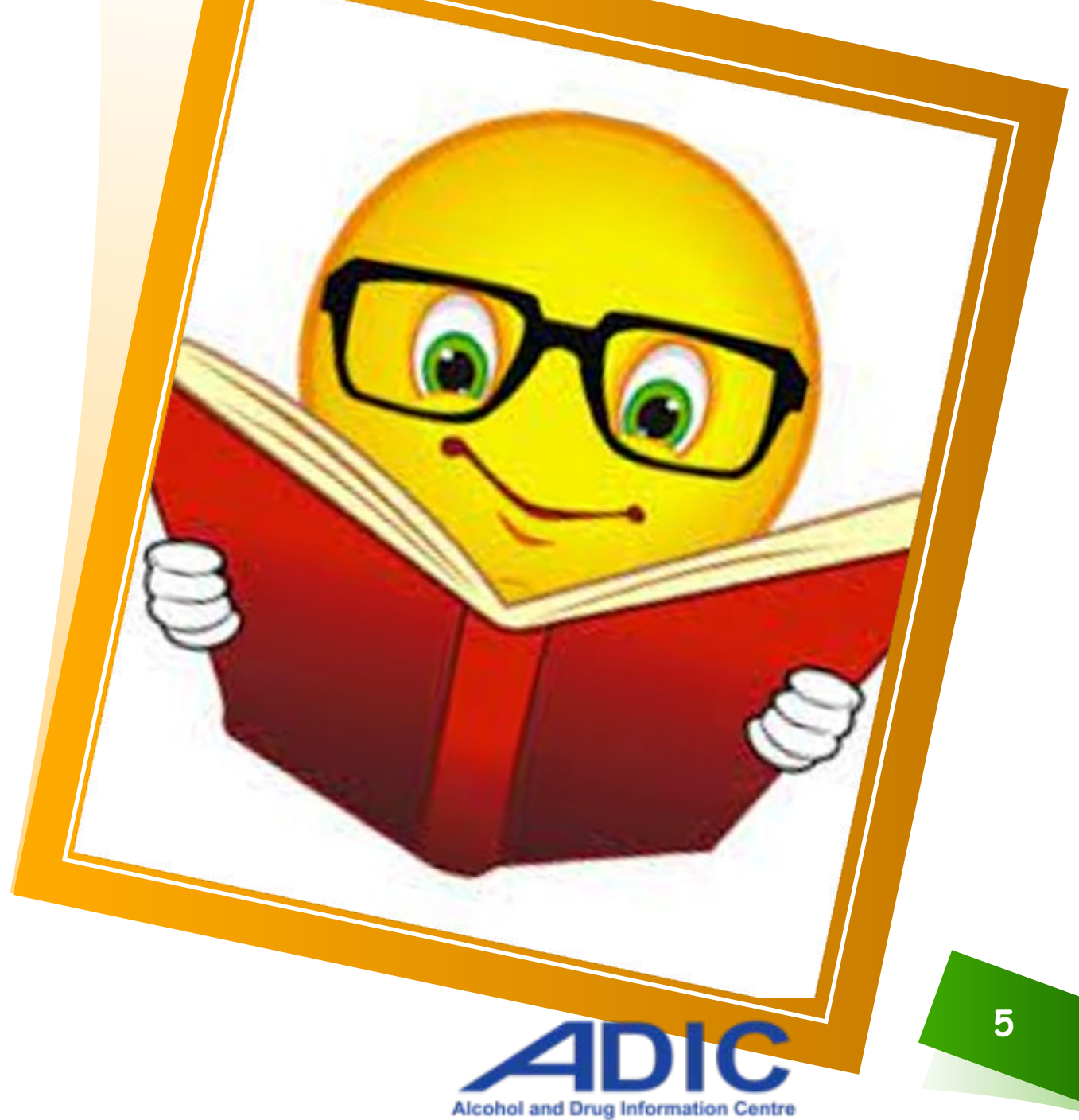
වැඩසටහන කරන්නේ....

- අපි මත්ද්‍රව්‍ය ව්‍යාපාරිකයන්ගේ උගුල්වලට හසුවීමට ඉඩ ඇති නිසා
- මත්ද්‍රව්‍ය වලින් සතුටක් නිදහසක් සැහැල්ලුවක් ලැබෙනවා යැයි අපි රැවටීමට ඉඩ ඇති නිසා
- අපේ බොහෝ දෙනෙක් මත්ද්‍රව්‍යවලින් ඇත්තටම වෙන්වේ මොකදද කියලා තාමත් දන්නේ නැති නිසා
- අපි ද මත්ද්‍රව්‍ය වලට හසුනොවී අන් අයද එයට හසුනොවීමට ක්‍රියාත්මක වීමට

කළයුතු මතද්‍රව්‍ය
මොනවාද?

- ◆ බියර්
- ◆ අරක්කු
- ◆ සිගරට්
- ◆ ඇතුළු වෙනත්
මතද්‍රව්‍ය

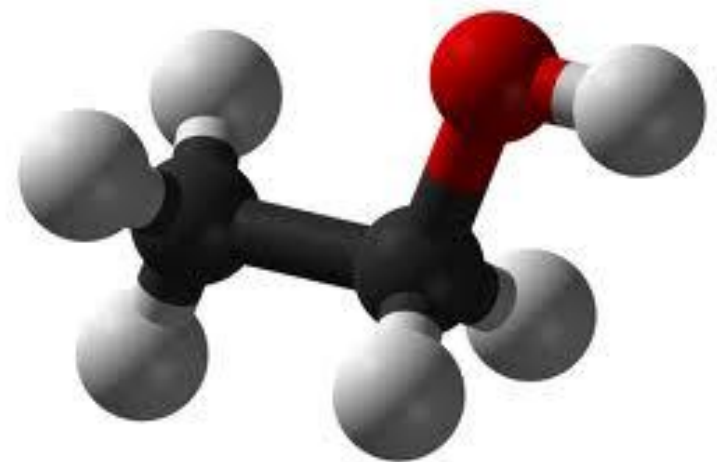

ඇතැම් මතභ්‍යවල
මොනවාද තිබෙන්නේ?

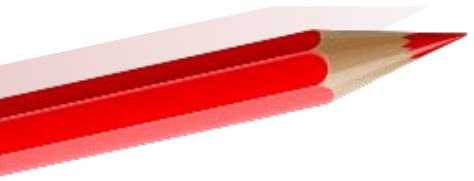
ඒවායේ බලපෑම
කුමක්ද?

මදසාර ගැන නිවැරදිව
හඳුනා ගැනීම

C₂H₅OH
එතනෝල්.

කසිප්
පු
රූවිය
ලූ
පුලුන්

මදසාර
Alcohol

වයි
න්

පො
ල්

මධ්‍යසාර රසායන

- ස්නායු උත්තේජකයක්
- එනම් අපට සතුට සුවය ලැබෙන
- ස්නායු අවපීඩකයක්
- එනම් අපව දුර්වල කරන
- අධිපණ කරන

බිව්වාම ?

- ගඳයි
- තිත්තයි
- සැරයි
- බඩ දනවා

මද්‍යසාර
ගැන
ඇත්ත
කියන්න
...

උත්තේජක ලක්ෂණ ? අවපීඩක
ලක්ෂණ ?

මද්‍යසාර
රසායනය
මොළය
උත්තේජනය
කරන
රසායනයක් ද ?

මද්‍යසාරය මධ්‍ය ස්නායු පද්ධතිය
අවපීඩනයට ලක්කරන
රසායනයක්

ඇත්තටම මද්‍යසාර නිසා වෙනත් කුමක්ද?

ඒ අවස්ථාවේම ඇති වන
බලපෑම

- බඩ දැගලනවා
- ඇස් රතු වෙනවා
- හිසරදය
- ඔක්කාරය

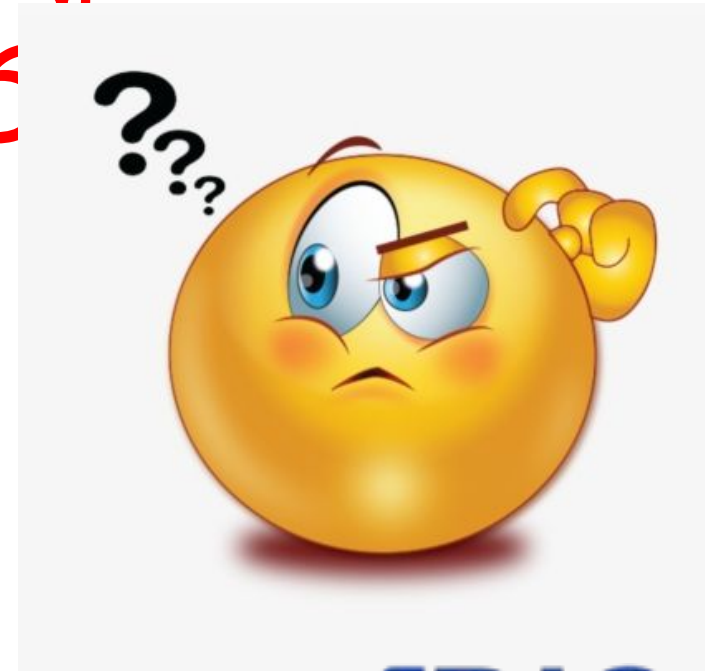

දිගු කාලීන

- ප්‍රසන්න පෙනුම නැති වීම
- ලිංගික අප්‍රාණිකත්වය ඇතිවීම
- උදරය ඉදිරියට නෙරා ඒම
- වයසට වඩා වයසක පෙනුම ඇතිවීම

රසායනය අපහසු වුවත්
මිනිස්සු ඇති අරක්කු
මොනමොන

මද්‍යසාර භාවිතය
අප්‍රසන්න වුවත් එය
දිගින් දිගටම
පවතින්නේ වටෙන්
එකතු වෙන දේවල්
නිසා..

මොනවද මේ
වටෙන් එකතු වෙන
දේවල්???

වටෙන් එකතු වෙන

බොන තැන්	බොන විදිය
රවුමට පුටු	විදුරු එකට හප්පලා චියර්ස් කියලා
ලස්සන විදුරු	සුපුරුදු යාලුවෝ එක්ක
අමාරුව වහගන්න බයිට්	
සැර අඩු කරගන්න බිම වර්ග	
 Alcohol and Drug Information Centre	

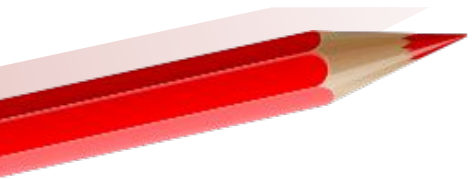

වචන	බොන අවස්ථාව
අඩියක් ගැහුවා	ට්‍රිප් එක
සෙට් වෙමුද	විභාගය අවසන් උනාම
කබරයා දනවා	බිග් මැච්
චුන්ක් එක දනවා	ක්‍රීඩා උත්සව
	යාලුවෝ එක්ක ඉද්දි

වටෙන් එකතු වෙන දේවල් අපි හදන සංකේත

- කොල්ලෙක් වුනාම ටිකක්
බොන්න ඕනෙ
- පාවියක්නම් අරක්කු තියෙන්න
ඕනෙ
- බියර් කියන්නෙ ගෑනු බීමක්

වටෙන් එකතු වෙන

දේවල්

අපි දැන් බලමු, මද්‍යසාර ගැන කියන අනිත් කතාවල
ඇත්ත බොරුව...

- සතුව සමරන්න - දුක නැති කරගන්න
- ප්‍රශ්න අමතක කරන්න - පරණ දේවල් මතක්
වෙන්න
- නිදි වරන්න - නින්ද යන්න
- නුවර එළියේ දි සිතලට - අනුරාධපුරයේදී...

රසායනිකව එකම මද්‍යසාරයෙන්
එකිනෙකට හාත්පසින් වෙනස් ප්‍රතික්‍රියා
ඇතිවිය නොහැකියි.

අරක්ක

දන්නවාද? දැක්කද?
අරක්ක බීලා අහිංසකයන්ට
පාවිද්‍යා දෙන අය
චණ්ඩි ඉස්සරහ දෙකට
නැමෙන හැටි

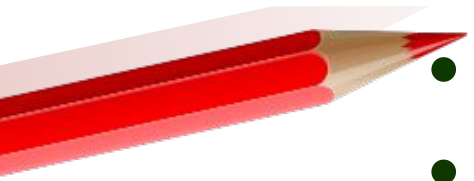
බොරුව

අරක්ක බොන්නේ ප්‍රශ්න
අමතක වෙන්න කියන
අයම තවත් දවසක අරක්ක
බීලා ප්‍රශ්න මතක් කරගෙන
රණ්ඩුවෙන් හදන හැටි

බොහෝ විදිය වෙනස් කළොත් ?

-
- රවුමට නැතිව පේලියට හිටියොත්...
 - වීදුරු නැතිව අඬු කෝප්ප දුන්නොත්..
 - යාලුවෝ නැතිව තනියම බොන්න
දුන්නොත්..
 - කෝප්ප වලට දලා වේටු එකේ ඇල්ලුවොත්..
 - අරක්කුවල අමාරුව වහගන්න කන්න
මුකුත් නැත්නම්..
 - ලොකු ජොග්ගු වලට අරක්කු දලා
නිබ්බොත්

අපිට මොකද්ද කරන්න
පුළුවන්?..

අපි කියන සහ අපිට ඇහෙන වචන නිවැරදි කරමු

අධිස්කන්ද ගැහැල්ලා

සපත්තුවටද

සෙට් වෙමුද

මාළු බාන්නද

කබරය දනවා

තලගොයි දන්න

බැරිද

චිත්තේ එක දනවා

කුල් බීමද බොන්නේ

හෝටලයක් දැමීමා

ණයට කන්න

පුළුවන්ද

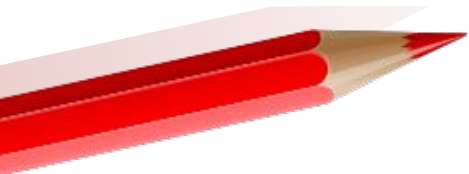

වෙරි වෙනවා

අරක්කු බිලා

අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය ගැන ඇත්ත දැන
ගනිමු.

- දුම්වැටි
 - හෙරොයින්
 - ගංජා, තුල්, බාබුල්, ඇතුළු
විවිධ නම් වලින් එන පෙති
වර්ග
-

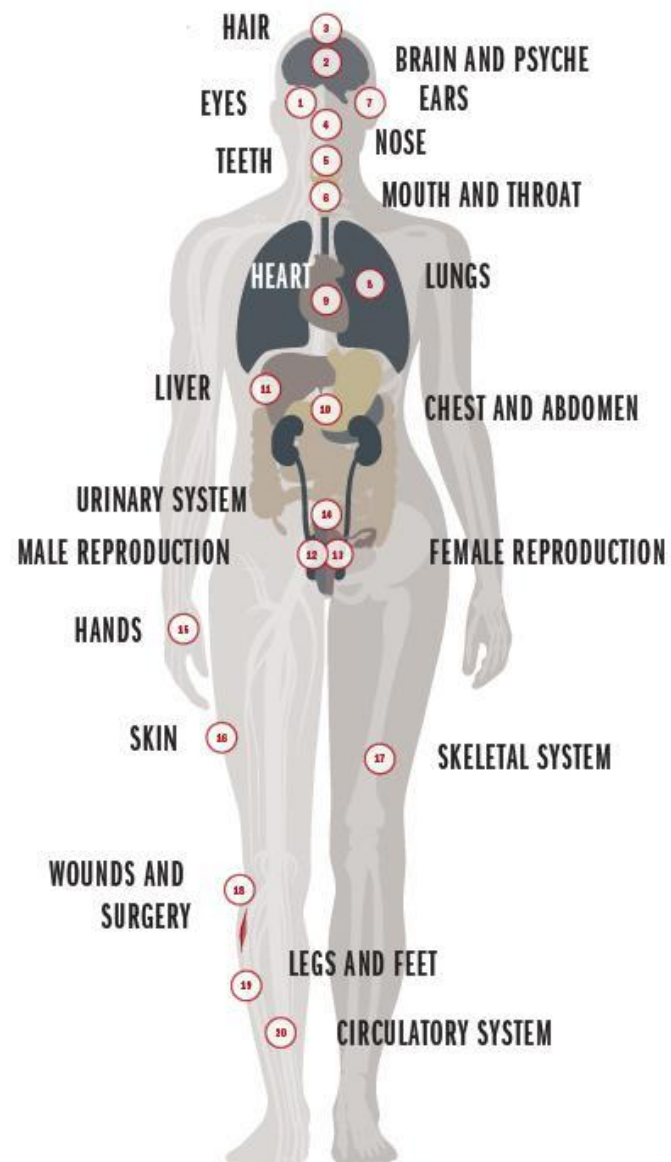
සිගරට්

මුලින්ම බොන කෙනෙක්ගේ අත්දැකීම
කොහොම ඇතිද .

කැහැ කැහැ කඳුළු, හොටු
පෙරාගෙන
සිගරට් බීලා..

එතකොට ලැබෙන්නේ
මොනවද.

සිගරට් ශරීරයේ
හානි නොකරන
අවයවයක් නැත

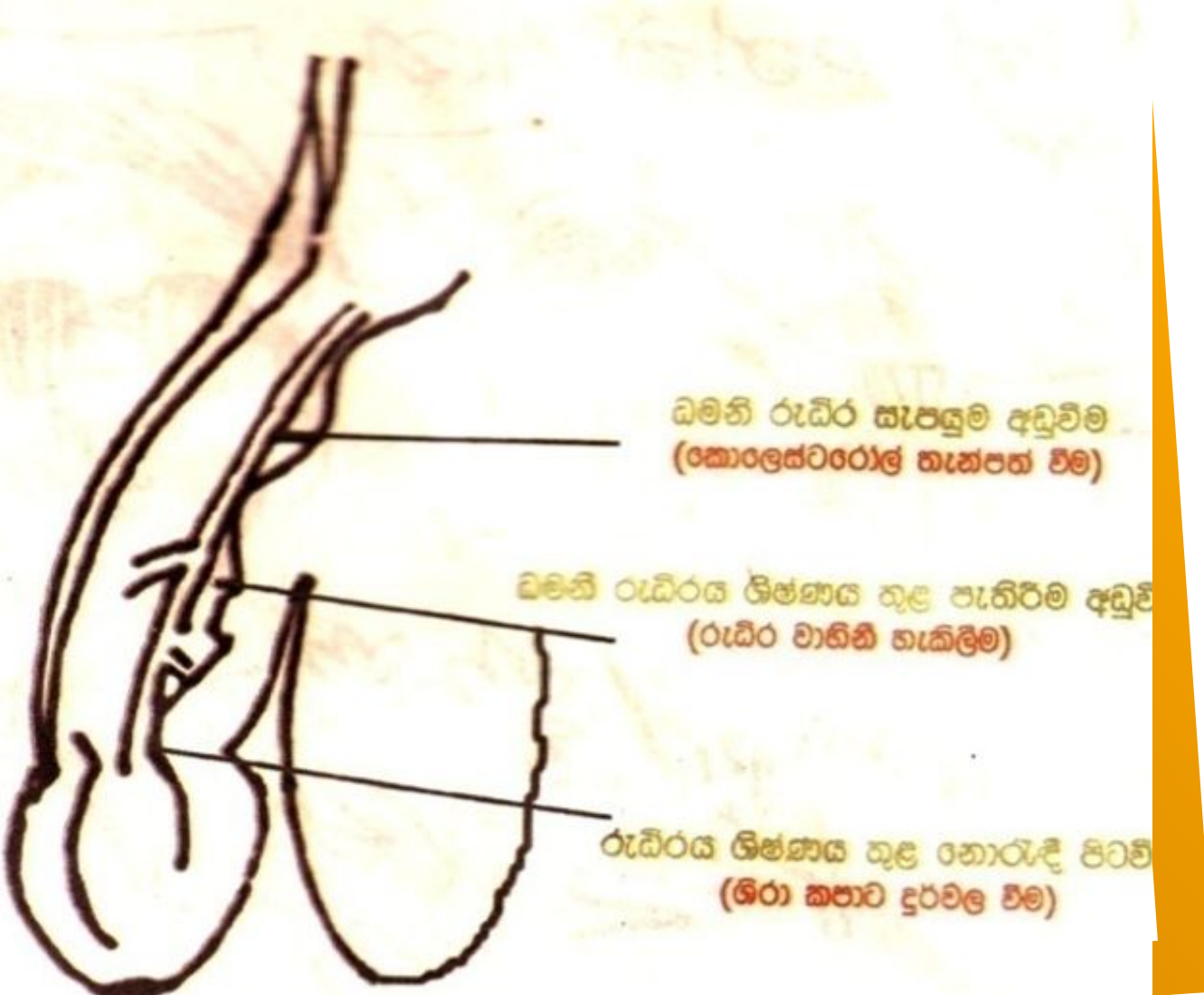
සිගරට් මොන
කෙනෙක්
ලගින් ගියත්
ගෙදියි නේද.

සිගරට් මොන
කෙනෙක්ව රස
දැනෙන්නෙක්
නෑ

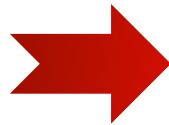

- ❖ තොල් කළු
- ❖ ඉඩිලි
- ❖ බුහුනුබාරපාට
- ❖ වෙලාවේ තරහෙන්
- ❖ ඉන්හේ වියසට වඩා වියසක
- ❖ පෙනුම මුණ පට්ට කැන වෙනවා

දුම්කොළ ලිංගික
බෙලහිනතාවය
ඇතිවීමට
බලපාන ප්‍රධාන
සාධකයකි

බාබුල්, තුල්,
මාළා, දුම්කුඩු
අපිට හිමිකර
දෙන්නේ
මෙව්වරයි

සිගරට් බොන අය ,
දුම්කොළවලට හුරු
වුනු අය
ඉන්නේ පිටිතේ කොටු
වෙලා, රස වින්දනය
සීමා වෙලා

වැසිකිලි යන්න
නම් සිගරට්
එකක්
බොන්න ඕන
කියලා කොටු
වෙලා

කෑම වෙලෙස
ඉන්නේ ඊළඟ
සිගරට් එක
බොන්නේ කොයි
වෙලාවෙද කියලා
හිතමින් කොටු
වෙලා

සිගරට් බොන අය ,
දුම්කොළවලට හුරු වුනු
අය

ජීවිතේ කොටු වෙලා
සීමා වෙලා තියන දේවල්..

කසිම සතුටක
නෑ කියලා දැන
දැනත් තව
කෙනෙක්ට බයේ
බොන්න වෙන
එකට කොටු
වෙලා

කෑම එක
මොනතරම්
රස වුනත්
දිවට රස
නොදැනී යාම

අපිට
ඉගනගන්න
තියන සල්ලි
කොච්චර වියදම්
වෙනවද සිගරට්
වලට ?

සිගරට් එකක මිල - රු 100.00

දිනකට සිගරට් 5ක සඳහා වැය
කරන මුදල

$$\text{රු } 100.00 \times 5 = \text{රු } 500.00$$

මසක සිගරට් වියදම

$$\text{රු } 500.00 \times 30 = \text{රු } 15,000.00$$

වසරක සිගරට් වියදම

$$\text{රු } 15,000.00 \times 12 = \\ \text{රු } 180,000.00$$

අරක්කු, බියර්, සිගරට් සමාගම් සහ
මත්ද්‍රව්‍ය ජාවාරම්කරුවන් අපිව
අල්ලාගන්නේ කොහොම ද?
මොනවද එයාලගේ උද

හොයල බලමුද ?.....

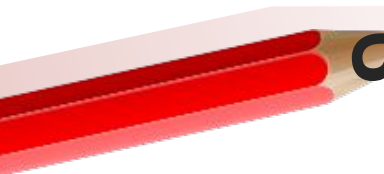

කොහොමද සමාගම්
මයාලව අන්දන්න

මොන වයසේද

දුම්කොළ සමාගම විසින් සිදුකරන ලද පර්යේෂණවලින් සහ අනෙකුත් ආයතන වලින් සිදුකරනු ලැබූ පර්යේෂණවලට අනුව සිගරට් භාවිතයට පෙළඹවිය යුත්තේ වයස අවුරුදු **16** යට වඩා අඩු වයසේදී බව සනාථ වී තිබෙනවා

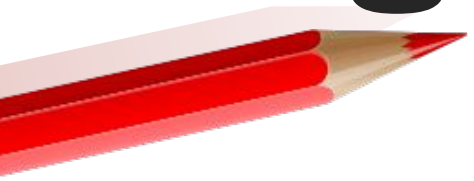

කොහොමද

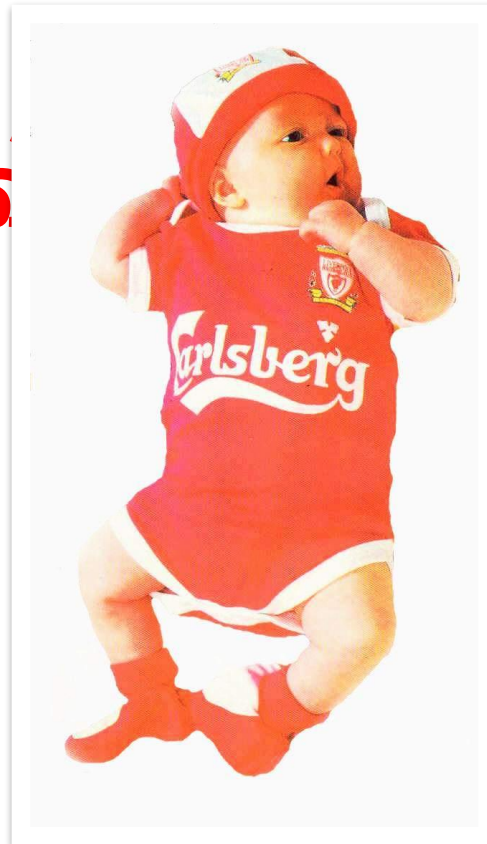
කරන්න

දරුවන් සිහිපත් කරගන්න ආවිතයට යොමු කරවිය
හැකි පහසු ලාභදය සහ ප්‍රතිඵලදයකම
ක්‍රමය **මාධ්‍ය** බව දැමිකොළ සමාගම්
සිදුකරන ලද පර්යේෂණ වලින්
අනාවරණය වී තිබෙනවා

ළමා ලොවේ වීරයින් අතරට
රිංගන

ඩියර්, අරක්කු සමාගම්
මේ උගන්වන්නේ මොකක්

චිත්‍රපටවල දුම්පානය කරන අවස්ථා **50** ක්
නැරඹූ දරුවන්ට වඩා දුම්පානය කරන අවස්ථා
160 කට වඩා නැරඹූ ළමුන්ගෙන් **31** ක්
දුම්පානය අත්හදා බැලීමට පෙළඹී ඇති බව
සොයාගෙන ඇත.

ආරම්භක වැඩසටහනේ සිටම මෙම කාටුනය වැඩිහිටියන් ඉලක්ක කර ගෙන නිර්මාණය වූවක් විය. එහි මුල් කතාංග දෙක සඳහා ප්‍රධාන අනුග්‍රාහකයකයා වූයේ Winston නම් සිගරට් සමාගමයි. එම වෙළෙඳ නාමය සහිත සිගරට් පැකට්ටුවල රූපද කාටුනය අතරට එක් කිරීමට කාටුන් නිර්මාපකයන්

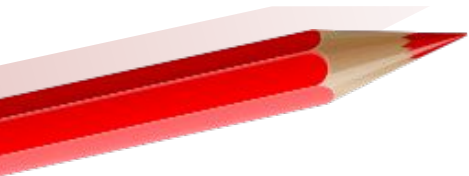
ක්‍රියා කර තිබුණි. එහෙත් පසුකාලීනව මෙය ළමයින් අතර වඩාත් ජනප්‍රිය වැඩසටහනක් බවට පත් වීමත් සමග එහි අනුග්‍රාහකත්වය Welch's නම් පළතුරු යුෂ බීම නිෂ්පාදන සමාගම වෙත හිමිව තිබේ.

Winston සිගරට් සමාගම
ෆ්ලින්ට්ස්ටෝන්ස් සඳහා අනුග්‍රාහකත්වය
දැරූ කාලයේදී එම සිගරට් අඩංගු දුර්භතද
කාටුනය සඳහා යොදා ගත්තේය.

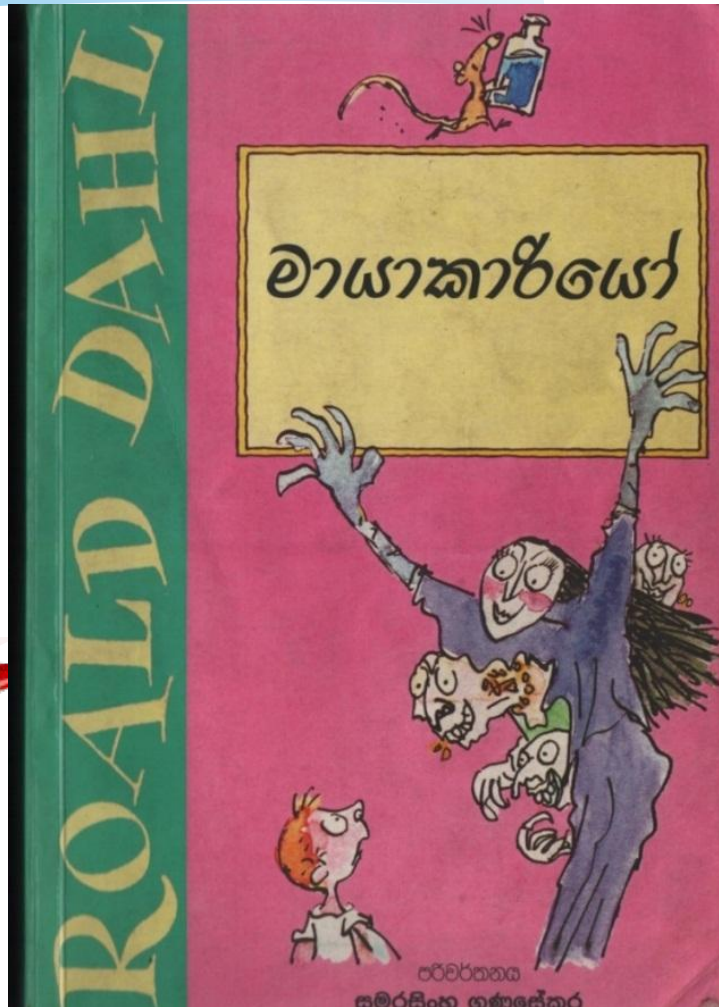

- මීට අමතරව 1967 දී පමණ ෆ්ලින්ට්ස්ටෝන්ස් කාටුන් වර්ත 'බීර' දැන්වීම් සඳහාද යොදා ගෙන ඇත. එහෙත් එසේ නිර්මාණය වූ දැන්වීමක් හෝ වැඩසටහනක් ප්‍රසිද්ධියේ ප්‍රචාරය වීමක් සිදුව නැත. කෙසේ වෙතත් එම නිර්මාණයේ පිටපත් කීපයක්ම රහස්‍ය ව්‍යාප්ත වී තිබෙන බව දැනගන්නට ඇත.

මද්‍යසාර භාවිතය
රසවත් කිරීමට යොදා
ගත් කාවුන්

ළමුන් ගේ කතා පොත් හරහා

26

මායාකාරියෝ

මා බොහෝම පුංචි කොළු ගැටයෙකු වී සිටිය නමුත් මගේ ආත්තම්මා මට කියූ සෑම දෙයක්ම ඒ හැටියටම විශ්වාස කරන්නට

මම සුදුනම් වී නොසිටියෙමි. ඒත් ඇය බොහෝම බරපතල විදිහට හිතට අරගෙන බොහෝම බැරැරුම් විදිහට කතා කරමින් සිටියාය. ඇගේ මුහුණේ, කොයිම වෙලාවකවත් සිනාවක් තිබුණේ නැත. ඒවගේම ඇගේ ඇස් පිය හෙළවේද නැත. මේ නිසා මම අන්ද මන්ද වෙන්නට පටන්ගෙන සිටියෙමි.

“ආත්තම්මෙ. ඉතිං කියන්නකෝ!” මම කීවෙමි. “ඔයා පස් දෙනෙක් ගැන කිව්වනෙ? අත්තිමයට මොකද වුණේ?”

“මගේ සුරුවිටුවෙන් දුම්

උගුරක් බොන්න ඔයා කැමතිද? ඇය ඇසුවාය.

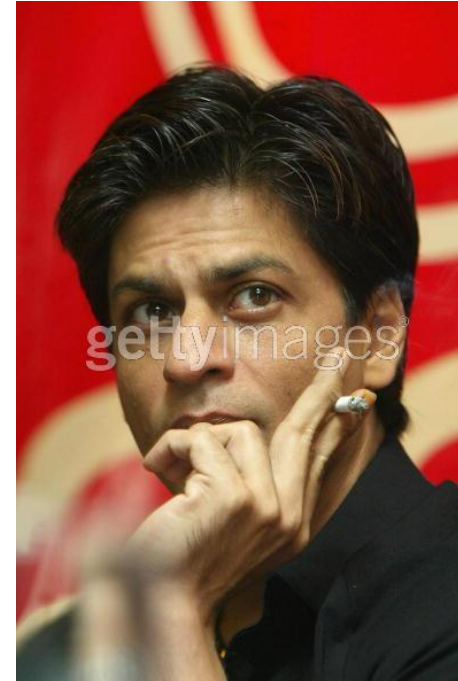
“ආත්තම්මෙ, මට තාම අවුරුදු හතයි!”

“ඔයාට වයස කීයද කියන එක මම ගණන් ගත්තෙ නැහැ ඇය කීවාය.” ඔයා සුරුවිටු බොනව නම් ඔයාට කවදවත් හෙමිබිරිස්සාව හැදෙන්නෙ නැහැ.”

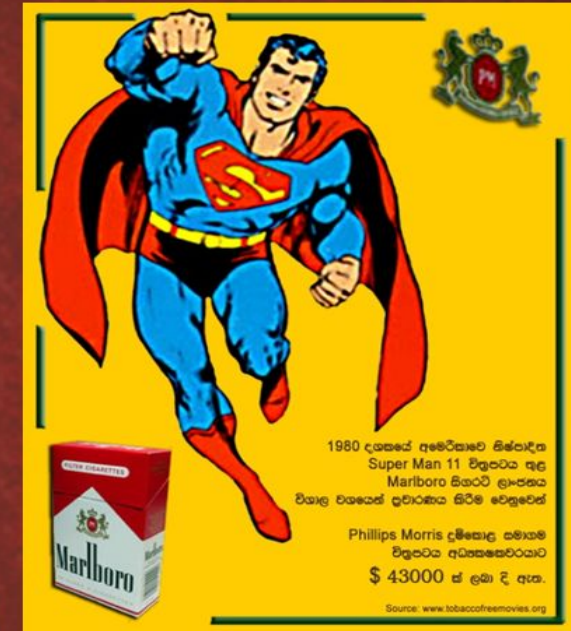
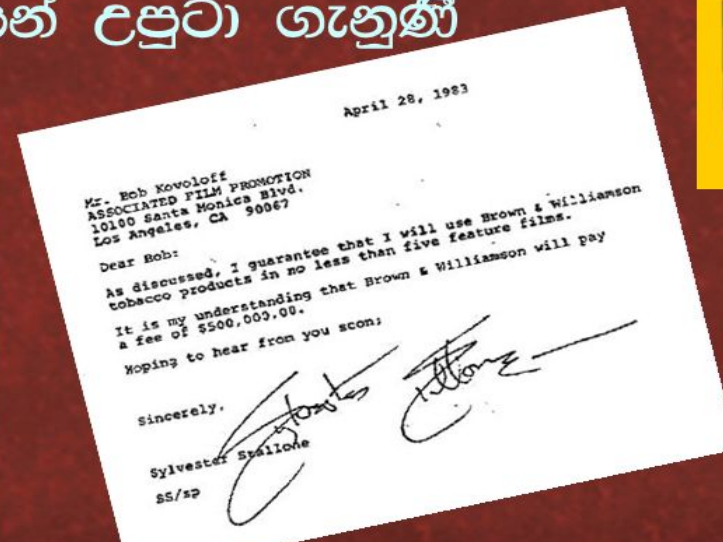
වෛද්‍යාගාර සහ චිත්‍රපට හරහා ප්‍රචාරය සිදුකරන

තම ප්‍රියතම සිනමා කරුව
දුම්පානය කරන දර්ශන නරඹන
ළමුන්ගේ මනස දුම්පානයට
ආකර්ෂණය වීම එවැනි දර්ශන
නොබලන දරුවන්ට වඩා **16**
ගුණයකින් වැඩි බව සොයා ගෙන
ඇත.

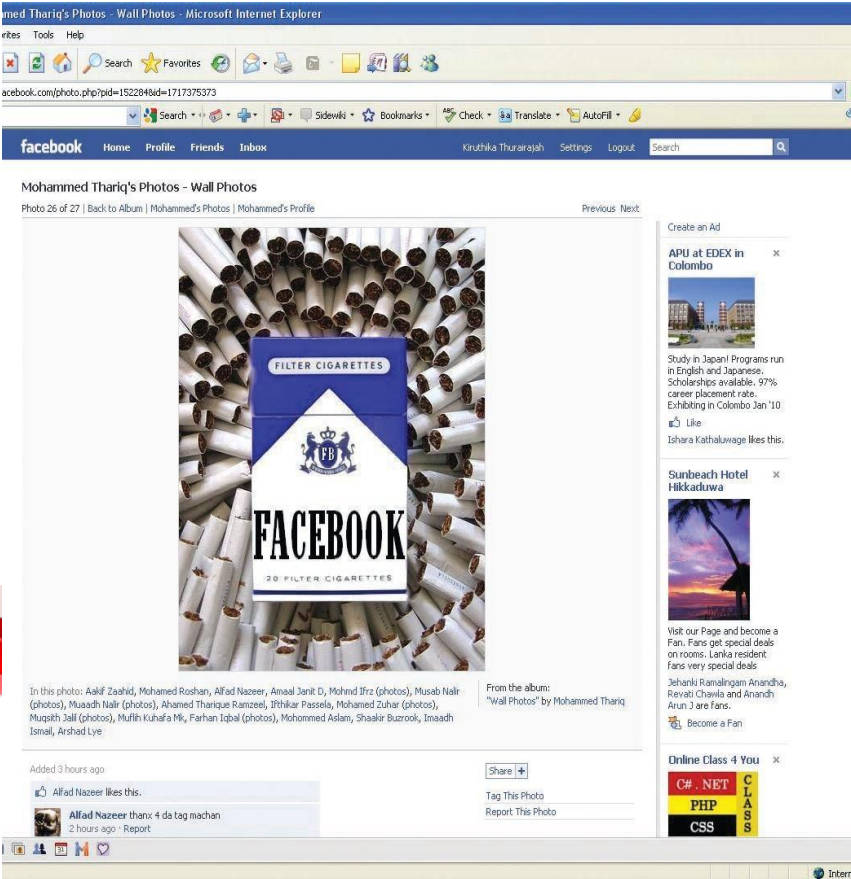

- Superman II චිත්‍රපටයේ Marlboro දැන්වීම් වෙනුවෙන් \$42,000 ක් ගෙවූ බව නිෂ්පාදක කියයි.

- සිල්වෙස්ටර් ස්ටැලෝන්, වික්‍රමාන්විත වල දුම්බීම පිළිබඳ ගිවිසුමකට ඔහු එළඹීමෙන් ඩොලර් මිලියන හයකින් \$500,000.00 - ලැබිය යුතු බව පවසන මෙම ලිපිය අන්තර් ජාලයෙන් උපුටා ගැනුණි

අනුරූපය

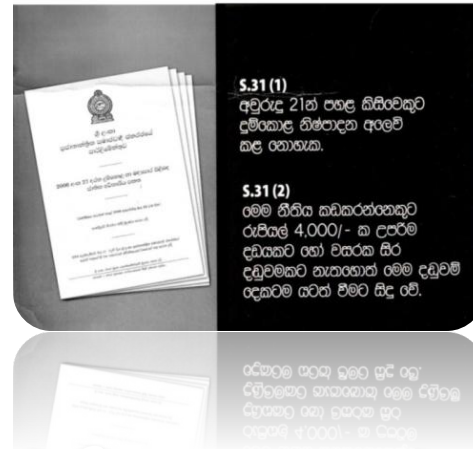

කර්මාන්තයේ සෘජු මැදිහත්වීම

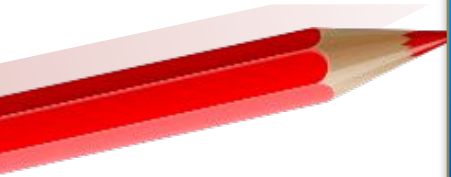

අවුරුදු 21න් පහළ කිසිවෙකුට

දුම්කොළ නිෂ්පාදන අංශවේ කරනු නොලැබේ

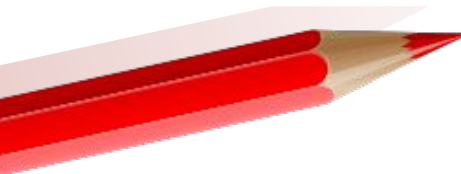

දරුවන්ට සිගරට් නොවිකිණිය යුතුයැයි කියමින් අප සමාගම ඒ සඳහා ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කළේ වැඩිහිටියෙකු වීමට නම් දුම්පානය කළ යුතුය යන පණිවිඩය දරුවන්ට ලබා දීමටයි.
1994 දුම්කොළ සමාගමේ වාර්තාවෙන්

මේ සියලු බලපෑම්වල
එකතුවෙන් මත්ද්‍රව්‍ය රසවත්
වන ආකාරය
දැන් අපි විමසා බලමු.

අරක්කු /
බියර් / සිගරට්
ඇතුළු
මත්ද්‍රව්‍ය

- ⊗ ගඳයි
- ⊗ තිත්තයි / සැරයි
- ⊗ උගුර පිව්වෙනවා
- ⊗ බඩ දඟලනවා
- ⊗ ඔළුව බරයි
- ⊗ ඇස් අරින්න
අමාරුයි
- ⊗ ඇඟට පණ නැහැ
- ⊗ වමනෙ යනවා
- ⊗ වැටෙනවා

- / 0

වටෙන්
එකතු වන
අනෙකුත්
සාධක

- අපේ වග්ගවාසයන්
- අපි දෙන
අවසරය
- අපි කරන උදව්
- අපි කියන වචන
- අපි හදන
සංකේත
- බොන වීදිය
- බොන තැන්
- ටෙලි නාට්‍ය /
චිත්‍රපට
- පොත් / පුවත්පත්
ලිපි

++++

කායිකව
/
පෙන්වන්න
න

- ☺ සැප
- ☺ සතුට
- ☺ ජොලි

+

මේ ඔක්කොමත් එක්ක මත්ද්‍රව්‍ය
මද්‍යසාර භාවිතය රසවත් වන්නේ..

+

=

පිටට පෙන විදිය.

මද්‍යසාර
භාවිතය

වටෙන් එකතු වෙන
දේවල්

අපට
මොනවද
කරන්න
පුළුවන්
?

දුම්කොළ හා මද්‍යසාර සමාගම් සහ අනෙක් මත්ද්‍රව්‍ය ජාවාරම් කරුවන්ගේ රැවටීම් වලට හසුනොවී අපේ අනෙක් යහළු යෙහෙළියන්ටද ඒවාට හසුනොවන්නට **උදව් කරමු.**

- ❖ පරිසරයේදී යහළු යෙහෙළියන් සමග නැරඹූ චිත්‍රපට ටෙලි නාට්‍යවල සිගරට් පෙවීමට දරන උත්සහයන් පිළිබඳ කතා කරමු. (අනෙක් පාසල් මිත්‍ර මිතුරු මිතුරියන්ගෙන් විකර්මයක් ලෙසින් කරන හෝ ප්‍රමිත අය ඉන්නවාද කියා සොයමු (ඒ අය විහිළුවට ලක්කරමු.)

- ❖ උසස් පෙළ ,සාමාන්‍ය පෙළ විභාග අවසන් වන දින පවත්වන සාදවලට ,අන්තර් පාසල් ක්‍රිකට් තරගාවලි තුළට අපි ආසා කරන ක්‍රීඩා සහ විනෝද උත්සවවලට දුම්කොළ හා මද්‍යසාර සමාගම් වල ආක්‍රමණය

වැඩියෙන්ම අපට සිගරට් මද්‍යසාර පෙවීමට උදව් කරන මාධ්‍ය ආයතනය වැඩසටහන නිෂ්පාදකයන් නළු නිළියන් කවුද කියලා හොයලා ඒ අයව දුරකතනයෙන් හමුවීම් මගින් අන් අය මාර්ගයෙන් සමාජ මාධ්‍ය මගින් අප්‍රසාදය පළ කරමු. ඒ ගැන රටට කියමු.

❖ වැඩියෙන්ම අපට සිගරට් මද්‍යසාර පෙවීමට උදව් කරන මාධ්‍ය ආයතනය වැඩසටහන නිෂ්පාදකයන් නළු නිළියන් කවුද කියලා හොයලා ඒ අයව දුරකතනයෙන් හමුවීම් මගින් අන් අය මාර්ගයෙන් සමාජ මාධ්‍ය මගින් අප්‍රසාදය පළ කරමු. ඒ ගැන රටට කියමු.

- ❖ මෙවැනි උපක්‍රමවලට පහසුවෙන් හසුවන්නේ අපේ පාසලේ සිටින දේවල් අඩුවෙන්ම තේරෙන දුර්වල අයයි යන්න හෙලිකරමුග එවැනි උපක්‍රම අඩපන කිරීමට අදාළ ක්‍රියාත්මක වෙමු.

Thank You!

**40/18, Park Road
Colombo 05.**

011 2 58 44 16

www.adicsrilanka.org

www.facebook.com/adicsrilanka